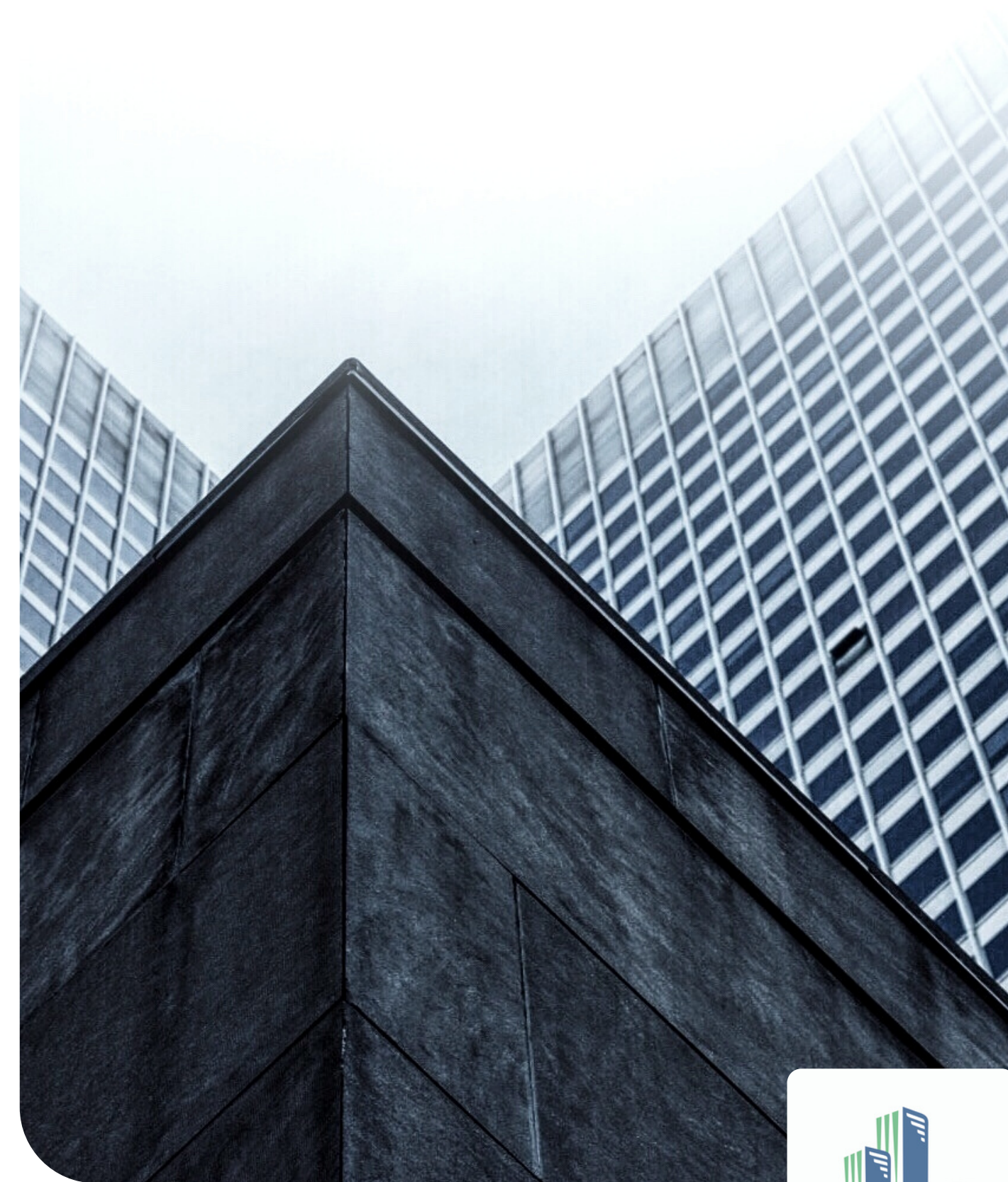

2021

10 žingsnių atsakingos institucijos link: vertę visuomenei kurianti priežiūra

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija

Gita Gozalova, Veiklos gerinimo skyriaus vedėja

ATSAKOMYBĖ

- būtinybė, pareiga atsakyti už elgesį, veiklą, pasirinkimus, priimtus sprendimus.
- tai žmogaus reakcija į situaciją. Laikyti žmogų atsakingą už savo poelgius, vadinasi, tikėtis gauti iš jo protingą atsakymą į klausimą, kodėl jis pasielgė taip, o ne kitaip. Atsakomybė reiškia, kad žmogus ar žmonių grupė turi teigiamą požiūrį, savanoriškai pripažįsta objektyvią būtybę. Žmonių poelgiams pritariame tada, kai matome, jog juos galime protu pateisinti, t.y. kai veikiančio asmens motyvavimas yra protingas ir pagrįstas.
- tai įsipareigojimų vykdymas arba rūpestingumas priimant sprendimus ar ką nors darant.

KAIP MUS VERTINA MŪSŲ KLIENTAI?

„Neįmanoma suversti savo atsakomybės kažkam kitam, ji visada grįžta tam, kam iš tikrųjų priklauso“ (Oskaras Vaildas)

→ 2020

76 proc.

Bendras klientų pasitenkinimo Inspekcijos teikiamomis paslaugomis indeksas.

74 proc.

Bendras klientų aptarnavimo lygis Inspekcijoje (slapto kliento tyrimo duomenimis).

0,3 proc.

Klientų (kurie naudojo Inspekcijos paslaugomis), susidūrusių su Inspekcijos tarnautojų korupcijos apraiškomis, dalis.

70 proc.

Savivaldybių administracijos Inspekcijos teikiamą metodinę pagalbą ir konsultacijas įvertinusios teigiamai.

57 proc.

Gyventojų, nurodžiusių, kad yra informuoti apie teritorijų planavimo ir statybos procesus, dalis.

56 proc.

Gyventojų vidutiniškai, gerai arba labai gerai vertina Inspekcijos veiklą.

→ 1 ŽINGSNIS

STRATEGIJA/ VEIKLOS RODIKLIAI

„Strategija yra susijusi su įsipareigojimu. Jei tai, ką darote, nėra neatšaukiama, tuomet jūs neturite strategijos - nes kiekvienas gali tai padaryti" (Troy Tyler)

Mūsų misija

Apsaugoti aplinką ir visuomenę nuo žalos vykdant teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą.

vizija

Darniai vystomos teritorijos ir saugūs statiniai.

šūkis

Statykime kartu!

ATVIRUMAS:

laikomės atvirų duomenų politikos; esame objektyvūs teikdami informaciją apie Inspekcijos veiklą; aktyviai dalinamės patirtimi ir žiniomis.

INOVATYVUMAS:

domimės naujovėmis; turime drąsos keistis ir keisti; ieškome pažangių ir naudą visuomenei kuriančių sprendimų ir juos įgyvendiname; vertiname iniciatyvius ir aktyviai į Inspekcijos veiklą įsitraukusius darbuotojus.

PARTNERYSTĖ:

palaikome aktyvų dialogą su politiką formuojančia institucija ir esame įsitraukę į teisinio reguliavimo tobulinimo procesus; aktyviai bendradarbiaujame su statybos procesų dalyviais ir kitų šalių statybos priežiūros institucijomis; visuomet ištiesiame pagalbos ranką kolegoms.

PROFESIONALUMAS:

esame savo srities ekspertai; išskirtinį dėmesį skiriame profesinės kvalifikacijos tobulinimui; dirbame sąžiningai; bendraujame pagarbiai ir dalykiškai; priimdami sprendimus esame objektyvūs ir nešališki; už vykdomą veiklą esame atsakingi visuomenei, kolegoms ir sau.

REZULTATYVUMAS:

esame orientuoti į rezultatą; savo veiklai keliame aukščiausius kokybės standartus; nustatę pažeidimus siekiame maksimaliai greito jų pašalinimo; vykdydami Inspekcijai priskirtą misiją ypatingą dėmesį skiriame pažeidimų prevencijai.

SKAIDRUMAS:

laikomės nulinės tolerancijos korupcijai politikos; veikloje vadovaujamės Inspekcijos elgesio kodeksu; priimame skaidrius ir nešališkus sprendimus, esame pasiruošę klientams ir visuomenei paaiškinti jų motyvus.

1

Skatinti didesnį visuomenės sąmoningumą ir įsitraukimą į aplinkos formavimo procesus, stiprinti savivaldybių administracijų darbuotojų kompetencijas ir tapti patikima statybos dalyvių bei gyventojų patarėja įgyvendinant švietimo ir viešųjų ryšių projektus, kuriant naujas bendradarbiavimo platformas ir organizuojant mokymus bei apskrito stalo diskusijas su suinteresuotomis šalimis ir partneriais, operatyviai teikiant metodinę pagalbą, konsultacijas teisės aktų taikymo klausimais, įgyvendinant duomenų atvėrimo ir informacinių sistemų vystymo projektus.

2

Didinti klientų pasitenkinimą ir visuomenės pasitikėjimą Inspekcijos veikla gerinant išorės komunikacijos ir asmenų aptarnavimo kokybę, didinant įstaigos teikiamų paslaugų operatyvumą, stiprinant darbuotojų kompetencijas ir užtikrinant nuoseklią bei vienodą padalinių praktiką priimant administracinius sprendimus.

3

Apsaugoti žmogaus gyvybę, nuosavybę ir aplinką nuo pavojingų veiksmų ir žalos teritorijų planavimo ir statybos srityse vykdant efektyvią pažeidimų prevenciją, organizuojant rizika pagrįstą statybos objektų ir dalyvių inspektavimo veiklą, užtikrinant operatyvų daromų pažeidimų nustatymą ir jais padarytos žalos pašalinimą, diegiant modernius nuotolinės stebėsenos ir inspektavimo sprendimus.

4

Užtikrinti didesnę teritorijų planavimo ir statybos procesų skaidrumą ir atvirumą vystant elektroninėmis priemonėmis nuotoliniu būdu teikiamas paslaugas, įgyvendinamų projektų rėmuose kuriant patogesnę vartotojui elektroninių paslaugų dizainą, organizuojant Inspekcijos valdomose ir tvarkomose informacinėse sistemose kaupiamų duomenų atvėrimą, įdiegiant ir įgyvendinant efektyvius vidinės kontrolės, kokybės audito ir teisėtumo patikros sprendimus, laikantis nulinės tolerancijos korupcijai politikos.

ILGALAIKĖ VEIKLOS STRATEGIJA

5

Stiprinti Inspekcijos organizacinę vidaus kultūrą, gerinti Inspekcijos, kaip darbdavės, įvaizdį ir didinti darbuotojų pasitenkinimą darbu diegiant abipusiu dialogu ir komandiniu darbu pagrįstą valdymo filosofiją; nustatant aiškia, teisingą ir suderintą personalo ir atlygio politiką, užtikrinant lanksčias ir motyvuojančias darbo sąlygas, nuosekliai didinant atlyginimus, užtikrinant efektyvią vidinę komunikaciją ir sudarant palankias sąlygas augti ir tobulėti.

VEIKLOS RODIKLIAI

- Įtvirtinome aiškų priežiūros veiklos tikslą – apsaugoti aplinką ir visuomenę nuo žalos vykdant statybos valstybinę priežiūrą.
- Įgyvendinamais pokyčiais siekiame, kad įstaiga būtų vertinama kaip patarėja, o ne baudėja.
- Savo veiklą matuojame rodikliais (vertinimo kriterijais), kurie padeda stebėti pažangą, siekiant saugomomis vertybėmis pagrįsto priežiūros veiklos tikslo (statomų statinių avarijų skaičius; statomų statinių avarijose žuvusių asmenų skaičius).

VEIKLOS RODIKLIAI

- Vertiname ūkio subjektų patiriamą naštą: perspektyvinis planinių patikrinimų trukmės mažėjimas (procentais), perspektyvinis neplaninių patikrinimų trukmės mažėjimas (procentais).
- Matuojame veiklos efektyvumą (sunaudojamus išteklius priežiūros veiklai) – finansinių ir žmogiškųjų išteklių pasiskirstymą pagal veiklos sritis: perspektyvinis išteklių dalies didėjimas rizikos vertinimui, planavimui ir analizei; perspektyvinis išteklių dalies didėjimas konsultavimui, informavimui ir prevencijai; perspektyvinis išteklių dalies mažėjimas fiziniams patikrinimams.
- **Laikomės gerosios praktikos pavyzdžio – atsisakėme rodiklių (vertinimo kriterijų), kuriais skaičiuojamos taikytos poveikio priemonės ar nustatyti pažeidimai.**

→ 2 ŽINGSNIS

RIZIKOS VERTINIMAS IR VALDYMAS

„Mes esame atsakingi ne vien už tai, ką darome, bet
ir už tai, ko nedarome“ (Jean-Baptiste Moliere)

RIZIKOS VERTINIMAS IR VALDYMAS

- Turime ilgąjį ūkio subjektų sąrašą ir nuolat jį atnaujiname - žinome visus savo prižiūrimus ūkio subjektus (objektus) (tikrinamųjų aibę).
- Rizikos vertinimą taikome sistemaiškai visose priežiūros srityse.
- Nuolat vertiname savo prižiūrimų subjektų rizikingumą ir patikrinimo planus kas ketvirtį sudarome remdamiesi įdiegta automatizuota rizikos vertinimo sistema.
- Riziką vertiname naudodamiesi vertinimo kriterijais pagal nustatytą rizikos vertinimo skalę. Rizikingumo kriterijus kasmet atnaujiname, atsižvelgdami į veiklos prioritetus.
- Didžioji patikrinimų dalis skiriama didžiausios rizikos atvejams įvertinti - praėjusiais metais 82,14 proc. patikrinimų buvo skirta didžiausios rizikos atvejams įvertinti.

→ 3 ŽINGSNIS

KONTROLINIAI KLAUSIMYNAI

„Tikrai gerą idėją galima pažinti iš to, kad ji jau iš anksto atrodo neįgyvendinama“ (Albert Einstein)

KONTROLINIAI KLAUSIMYNAI

- Planiniai patikrinimai naudojant kontrolinius klausimynus sudaro 90 proc. visų patikrinimų.
- Kontroliniai klausimynai naudojami ir atliekant neplaninius patikrinimus.
- Kontrolinius klausimynus peržiūri ir atnaujina 2 kartus per metus, atsižvelgdami į teisės aktų pakeitimus, Inspekcijos darbuotojų, kitų asmenų pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

→ 4 IR 5 ŽINGSNIS

TIKRINIMŲ VYKDYMAS/ POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS

„Jei baudžiant sunkūs nusikaltimai bus laikomi sunkiais, o lengvi nusižengimai – lengvais, tai lengvieji niekada nesibaigs ir nepavyks išnaikinti sunkiųjų“ (Kung Sun Jangas)

TIKRINIMŲ VYKDYMAS/ POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS

- Viešai skelbiame tikrinimo veiksmų aprašą, kuriame detalizuoti patikrinimų inicijavimo, planavimo, organizavimo ir atlikimo procesai bei procedūros.
 - Ūkio subjektai apie numatomus patikrinimus informuojami iš anksto.
 - Planiniai patikrinimai sudaro didesnę dalį patikrinimų – praėjusiais metais net 69 proc.
-
- Ūkio subjektų veiklą tikrina ir poveikio priemones taiko skirtingi padaliniai ir skirtingi pareigūnai.

→ 6 ŽINGSNIS

KONSULTAVIMAS IR POŽIŪRIS Į „NAUJOKUS“

„Jei visi mes stengtumėmės palengvinti kitų kelius, mūsų pačių kojos žengtų sklandžiai ir tolygiai“ (Myrtle Reed)

PER 2020 METUS SUTEIKTOS KONSULTACIJOS

Suteikta virš **30** tūkstančių konsultacijų ūkio subjektams ir gyventojams telefonu, el. paštu, raštu, socialinio tinklo „Facebook“, realaus laiko susirašinėjimo platformos priemonėmis.

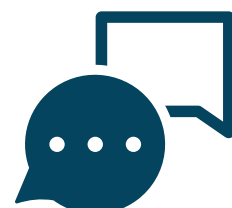
459

17025

3474

739

100

8220

Verslo naujokai apie konsultacijų teikimo būdus informuojami el. paštu per informacinę sistemą „Infostatyba“. Kartu su pranešimu pateikiama nuoroda į Inspekcijos pasirašytą deklaraciją dėl pirmųjų verslo metų.

→ 7 ŽINGSNIS

GRIŽTAMASIS RYŠYS

„Mums visiems reikia grįžtamojo ryšio.
Tokiū būdu mes tobulėjame (Bill Gates)“

GRĮŽTAMASIS RYŠYS

- 10-yje Inspekcijos klientų aptarnavimo vietų veikia modernūs asmenų aptarnavimo stendai (planšetės).
- Inspekcijos išorinėje svetainėje kiekvienas klientas gali pateikti atsiliepimus apie savo patirtį bendraujant su Inspekcija – apie konsultavimo kokybę, ar atliktą patikrinimą.
- Kasmet atliekame tyrimus. Dalyvaujame EIMIN inicijuotame „slapto kliento“ tyrime. Reprezentatyvų vartotojų pasitenkinimo Inspekcijos teikiamomis paslaugomis tyrimą; reprezentatyvų visuomenės nuomonės apie Inspekcijos veiklą tyrimą. Apklausiamo savivaldybių administracijas, kaip jos vertina Inspekcijos veiklą, kokios pagalbos ir (ar) mokymų labiausiai trūksta savivaldybių darbuotojams.
- Pasitikėjimo linija. Klientai turi galimybę greitai, paprastai ir anonimiškai pranešti apie didžiausią žalą aplinkai ir visuomenei galinčią sukelti savavališką statybą neturint statybos leidimo, taip pat apie galimai su korupcija susijusius Inspekcijos darbuotojų veiksmus, neveikimą ar netinkamą pareigų vykdymą.

→ 8 ŽINGSNIS

SKAITMENIZACIJA

„Mūsų atsakomybė prasideda nuo gebėjimo įsivaizduoti.
Atsakomybė prasideda svajonėse“ (Haruki Murakami)

INSPEKCIJOS VIDINĖ SKAITMENIZACIJA

Sėkmingai siekiame tikslo visiškai atsisakyti popierinių dokumentų. Šiuo metu Inspekcijos siunčiamų bei vidaus elektroninių dokumentų dalis (nuo visų siunčiamų ir vidaus įstaigos dokumentų) sudaro **82,76** proc. Šiuo atžvilgiu esame vieni lyderių ne tik Aplinkos ministerijos sistemos rėmuose, bet ir visame viešajame sektoriuje.

Inspekcijos siekis: nuo 2023 metų – „nulis“ popierinių dokumentų.

INSPEKCIJOS VEIKLOS SKAITMENIZAVIMAS

Šiuo metu net **96,63** proc. administracinių paslaugų statybos ir teritorijų planavimo srityse suteikiama nuotoliniu būdu Inspekcijos tvarkomų informacinių sistemų priemonėmis.

- Nuotoliniu būdu derinami ir išduodami statybą leidžiantys dokumentai, pažymos apie nebaigtą statybą, statybos užbaigimo aktai, deklaracijos apie statybos užbaigimą.
- Inspekcijos patikrinimų dokumentai, privalomieji nurodymai, savavališkos statybos aktai ir kiti su valstybine priežiūra susiję dokumentai formuojami informacinių sistemų priemonėmis ir pasirašomi elektroniniu parašu. Sistemose kaupiami duomenys apie statybos procesus naudojami realiu laiku apskaičiuojant ūkio subjektų ir statybos darbų rizikingumą.

→ 9 ŽINGSNIS

KORUPCIJOS PREVENCIJA

„<...> teisingumas tikrai tuomet turi prasmę, jei jis išlaiko nesuinteresuotumo [dés-interessement] dvasią, kurią įkvepia atsakomybės už kitą žmogų idėja“ (Emanuelis Levinas)

KORUPCIJOS PREVENCIJA

- Nuo 2019 m. vasario statytojų prašymai išduoti statybos užbaigimo aktą inspektoriams skirstomi atsitiktinės atrankos būdu automatiškai IS „Infostatyba“ priemonėmis.
- Automatinio užduočių skirstymo modelis taikomas ir pranešimų apie statybos pradžią, rangovo ir pagrindinių statybos sričių vadovų pasamdymą ar paskyrimą nagrinėjimui.
- 2019 m. Inspekcijoje įdiegtas rizikos valdymu pagrįstas patikrinimų atrankos modelis teritorijų planavimo srityje.
- Pagal 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusius Statybos įstatymo pakeitimus apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą, siekiant sukurti galimybes visuomenei ginti teisę gyventi sveikatai ir gerovei tinkamoje aplinkoje, visuomenė informuojama IS „Infostatyba“ paskelbiant statybą leidžiančio dokumento duomenis, taip pat viešinami ir statinių projektai.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

- 2019 m. įvykdyta Inspekcijos struktūros reforma. Įsteigtas Inspekcijos viršininkui tiesiogiai pavaldus **Vidaus tyrimų skyrius** – vykdo centralizuotą teritorijų planavimo bei statybos procesų teisėtumo kontrolę, koordinuoja korupcijos prevencijos iniciatyvų įgyvendinimą, sprendžia Inspekcijos tarnautojų tarnybinės atsakomybės klausimus.
- 2019 m. patvirtintas Inspekcijos elgesio kodeksas ir Antikorupcinės aplinkos vadovas,
- Korupcijos prevencijos programa 2020-2023 metams ir korupcijos prevencijos programos 2020-2023 metams įgyvendinimo 2020 m. priemonių planas.
- **2020 m. tik 0,3 proc. klientų nurodė**, kad norint išspręsti įmonės problemas arba tvarkant reikalus Inspekcijoje valstybės tarnautojai leido jiems ar jų darbuotojams suprasti, kad norėtų gauti pinigų ar kitos naudos arba to tikėjosi.

→ 10 ŽINGSNIS

MOKYMAI/ BENDRADARBIAVIMAS

„Svarbu ne tik intelekto potencialas ir pasirengimas profesinei veiklai, o ištisa žmogaus lavinimo sistema: emocijų ir valios sritis, dorovė ir visuomeninė atsakomybė“ (Viktoras Pekelis)

MOKYMAI/ BENDRADARBIAVIMAS

- **2021-ųjų metų tikslas – tapti patikimu metodinės pagalbos ir konsultacijų teritorijų planavimo ir statybos srityse centru.**
- Savivaldybių administracijų darbuotojų, statybos dalyvių, juos atestuojančių organizacijų ir kitų aplinkos formavimo procesų dalyvių kompetencijų tobulinimas (mokymai, naujienlaiškiai, bendradarbiavimo susitarimai ir kt.).
- Didesnė visuomenės įtrauktis į aplinkos formavimo procesus (susitikimai, diskusijos, naujienlaiškiai, patogūs pasitikrinimo įrankiai ir kt.).
- Švietimo ir informavimo kampanija „Statykime kartu“.

„Sédėti ir laukti, kol sėkmė už jūsų užklius, ar eiti ir paieškoti, kur ji pasislėpus?“
(Napoleonas Hilas)

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija

10 ŽINGSNIŲ ATSAKINGOS INSTITUCIJOS LINK:
VERTEŲ VISUOMENEI KURIANTI PRIEŽIŪRA